

Tweehonderdjarig bestaan van Val Saint-Lambert en digitaliseringsproject

De kristalfabrieken van Val Saint-Lambert, opgericht in 1826 in Seraing, groeiden al snel uit tot een internationale referentie. Vanaf het begin gaven ze rijk geïllustreerde verkoopalbums uit, vaak vergezeld van prijslijsten. Sommige catalogi, die meertalig zijn, getuigen van de ambitie van het bedrijf om zich open te stellen voor een brede internationale markt, in overeenstemming met zijn reputatie. Deze publicaties uit de 19e en 20e eeuw vormen vandaag de dag een waardevolle documentatiebasis voor onderzoekers en gespecialiseerde instellingen. Ze zijn eigendom van het Grand Curtius en worden beheerd door de Fonds Patrimoniaux.

De verkoopalbums

De bewaarde collectie telt 170 stukken: albums of verkoopcatalogi, prijslijsten, diverse brochures, allemaal met betrekking tot de artikelen die door de kristalfabrieken werden geproduceerd.

Sommige oude, bijzonder gedetailleerde delen zijn zeer zeldzaam. Ze houden vaak verband met de publicatie van stukken die voor een uitzonderlijke gebeurtenis zijn uitgegeven: zo verscheen de catalogus van de fantasiekristallen die voor de Internationale Tentoonstelling van Moderne Decoratieve en Industriële Kunsten in Parijs in 1925 waren ontworpen, ter gelegenheid van de viering van het honderdjarig bestaan van de fabriek in 1926.

Verschillende publicaties belichten specifieke producties, zoals medische glazen of glasplaten. Andere richten zich op nieuwe, trendy technieken, zoals de rijke slijptechniek voor luxe kristal, guilloché- of pantograafversieringen voor goedkopere stukken, of het Luxval-assortiment voor stijlvolle artikelen van geperst halfkristal. Sommige albums zijn gewijd aan één enkel type voorwerp: toiletartikelen, Rijnwijnglazen (roemers), elektrische verlichtingsarmaturen, enz.

Het gaat hier niet om een gesloten collectie, maar om een homogeen geheel dat voortdurend in ontwikkeling is, afhankelijk van schenkingen of aankopen.

De collectie omvat erfgoedstukken van diverse herkomst, in verschillende formaten, paginerings en dragers: kartonnen albums van het type A4, grote pagina's van het type A3, folders van klein formaat, enz. Ze verschijnen onregelmatig en houden rechtstreeks verband met de productie: sommige jaren is er geen catalogus, terwijl er in andere jaren meerdere verschijnen, soms vergezeld van bijlagen.

Hoewel het Grand Curtius niet alle verkoopalbums van Val Saint-Lambert bezit, blijft de collectie een van de meest representatieve van de productie van de kristalfabrieken. Een andere grote verzameling catalogi wordt bewaard in de Rakow Research Library van het Corning Museum of Glass (New York).

Een digitaliseringsproject

Deze catalogi worden vaak geraadpleegd en wekken steeds meer belangstelling. Door het veelvuldige gebruik raken ze echter kwetsbaar. Digitalisering is daarom de ideale oplossing gebleken, omdat dit zowel het behoud als een optimale toegankelijkheid garandeert, zonder risico voor de originelen, die zorgvuldig zijn verpakt voor hun conservering.

De digitalisering van deze kostbare documenten wordt verzorgd door de Directie Digitaal Erfgoed van de Federatie Wallonië-Brussel.

Twee doelstellingen liggen ten grondslag aan de missie van het digitaliseringsplan:

- Het cultureel erfgoed van de Federatie Wallonië-Brussel behouden. De digitaliseringscampagnes zorgen ervoor dat de culturele en erfgoedcollecties die worden bewaard in musea, archiefcentra, bibliotheken, kerken en andere locaties, worden veiliggesteld.

- Dit erfgoed valoriseren door in de toekomst toegang tot de gedigitaliseerde collecties te verzekeren via een digitaal portaal.

2026: een jaar gewijd aan Val Saint-Lambert

De tweehonderdste verjaardag van de kristalfabrieken wordt het hele jaar 2026 gevierd met een reeks evenementen.

2026: een jaar in het teken van Val Saint-Lambert

De tweehonderdste verjaardag van de glasfabrieken wordt het hele jaar 2026 gevierd met een reeks evenementen.

Het evenement, dat gezamenlijk wordt georganiseerd door verschillende Belgische musea en verzamelaars, biedt diverse tentoonstellingen in Luik, Charleroi, Brussel en Seraing. Er zijn ook nevenactiviteiten voor een breed publiek. Een wetenschappelijk en geïllustreerd boek, het resultaat van het werk van een groep auteurs, is gewijd aan de geschiedenis en de productie van Val Saint-Lambert.

Actueel nieuws: <https://www.grandcurtius.be/nl/taxonomy/term/6/japonisme-en-art-nouveau>

Sandrine Vandecasteele • Conservator van de Erfgoedcollecties

Isabelle Verhoeven • Conservator van de Glasafdeling van het Grand Curtius